

**BELGISCH INSTITUUT VOOR POSTDIENSTEN
EN TELECOMMUNICATIE**

**BESLUIT VAN DE RAAD VAN HET BIPT
VAN 11 JUNI 2008
MET BETREKKING TOT
BROBA 2008 ADSL2+
ONE TIME FEES**

PUBLIEKE VERSIE

Inhoudsopgave

Situering	3
Reglementair Kader.....	3
Release 5 versus Release 4bis	5
RELEASE 5	5
RELEASE 4.6 EN 4.7.....	6
REACTIES NATIONALE CONSULTATIE	6
One-Time-Fees	8
Toepassing van het besluit.....	10
Beroepsmogelijkheden	10

SITUERING

Belgacom heeft op 18 januari 2008 bij het BIPT een voorstel ingediend waarbij ADSL2+ opgenomen wordt in het BROBA2008-referentieaanbod.

Het Instituut heeft omtrent het voorstel BROBA ADSL2+ een preconsultatie georganiseerd van 22 januari tot 12 februari 2008, waarop antwoorden kwamen van het Platform en Mobistar.

Het Instituut heeft op basis van de reacties van de sector en zijn eigen inzichten een ontwerpbesluit opgesteld dat ter consultatie aan de sector werd voorgelegd van 13 tot 28 maart 2008. Het Instituut ontving reacties van Belgacom, Platform KPN Belgium en Mobistar. Op 4 april 2008 heeft het BIPT het ontwerpbesluit met Belgacom besproken.

Na het verwerken van de reacties heeft het Instituut een aangepaste versie van het ontwerpbesluit overgemaakt aan de gemeenschapsregulators volgens de principes uitgezet in het samenwerkingsakkoord.

Het BIPT ontving een antwoord van de VRM op 29 mei en van de CSA op 30 mei 2008, waarin ze melden geen opmerkingen te hebben bij het overgezonden ontwerpbesluit. Er werd geen reactie vanwege de Medienrat ontvangen.

REGLEMENTAIR KADER

Overeenkomstig artikel 59, § 2 en § 3, van de wet betreffende de elektronische communicatie, heeft het BIPT in het besluit van 10 januari 2008 betreffende de marktanalyse van markten 11 en 12/2003¹ de verplichting voor Belgacom tot publicatie van het referentieaanbod BROBA inzake toegang tot binair debiet gehandhaafd.

De verplichting tot publicatie van een referentieaanbod wordt door de wet als volgt geformuleerd:

Art. 59 § 2. Wanneer voor een exploitant verplichtingen inzake non-discriminatie gelden, kan het Instituut van die exploitant eisen dat hij een referentieofferte publiceert die voldoende gespecificeerd is om te garanderen dat de ondernemingen niet behoeven te betalen voor faciliteiten die voor de gewenste dienst niet nodig zijn. Daarin wordt een beschrijving gegeven van de betrokken offertes, uitgesplitst in diverse elementen naar gelang van de marktbehoeften, en van de daaraan verbonden eisen en voorwaarden, met inbegrip van de tarieven.

§ 3 Onverminderd § 1 kan het Instituut de operatoren, die een verplichting hebben uit hoofde van artikel 61, § 1, lid 2, 1°, de verplichting opleggen om een referentieaanbod, zoals omschreven in § 2, te publiceren inzake interconnectie, volledig ontbundelde of gedeelde toegang tot het aansluitnetwerk of het partiële aansluitnetwerk, toegang tot een binair debiet, of een andere vorm van toegang, al naargelang van het type van toegang dat door de betreffende operator moet worden toegestaan

Het referentieaanbod moet voldoende gedetailleerd zijn zodat diegene die toegang tot binair debiet wenst niet hoeft te betalen voor netwerkbestanddelen of faciliteiten die hij niet nodig acht voor het verstrekken van zijn diensten. In het besluit van 10 januari 2008 wordt ook duidelijk vermeld welke elementen in een bitstreamreferentieaanbod opgenomen moeten worden.

Belgacom of elke begunstigde van het referentieaanbod kan wijzigingen voorstellen. Overeenkomstig artikel 59, § 4 van de wet betreffende de elektronische communicatie kan het BIPT het referentieaanbod op eigen initiatief en te allen tijde wijzigen om rekening te houden met de ontwikkeling van de Belgacom-aanbiedingen en de verzoeken van de alternatieve operatoren. De voorgestelde wijzigingen worden alleen met de toestemming van het BIPT aangebracht.

---

¹ De markten 11 en 12/2003 staan sinds de nieuwe EC-aanbeveling van december 2007 bekend als de markten 4 en 5.

Zoals artikel 59, § 5, eerste lid, van de wet betreffende de elektronische communicatie voorschrijft, moet het referentieaanbod door het BIPT worden goedgekeurd voordat het gepubliceerd wordt.

Wanneer het BIPT zich akkoord verklaart met een bepaalde wijziging en deze niet onmiddellijk door Belgacom in het referentieaanbod wordt opgenomen, mag de begunstigde het betreffende referentieaanbod aanvullen aan de hand van de opmerkingen die het BIPT gepubliceerd heeft. In dat geval hebben de betreffende wijzigingen hetzelfde statuut als die welke door Belgacom zijn aangebracht.

In het genoemde besluit van 30 november 2007 heeft het Instituut Belgacom al opgedragen om voor een volwaardig ADSL2+-aanbod te zorgen als onderdeel van het BROBA. In dit besluit werd o.m. gesteld:

“Het Instituut ziet geen reden om ADSL2+ uit te sluiten uit het referentieaanbod. ADSL2+ is een techniek die inderdaad kan worden gebruikt om omroepdiensten aan te bieden, maar dit is niet de enige toepassing van deze techniek. ADSL2+ kan immers ook worden gebruikt om breedbanddiensten te leveren die geen omroepdiensten zijn.

(...)

De redenering van Instituut wordt bevestigd door de rechtbank die in haar arrest m.b.t. BROBA 2005 op 11 mei 2007 heeft gesteld dat er omwille van non-discriminatie geen enkele reden is waarom de alternatieve operatoren geen toegang zouden krijgen tot DSLAM release 5 ook indien Belgacom deze DSLAM's enkel voor omroepdoeleinden gebruikt. Dus BROBA ADSL2+ op release 5 moet mogelijk zijn, maar dat sluit het gebruiken van release 4bis DSLAM's voor ADSL2+ niet uit.

De technologieën waarover Belgacom beschikt en die het enkel voor omroep gebruikt, moeten volgens hof van beroep wel opengesteld worden voor de alternatieve operatoren. Dit blijkt uit punt 20, 2e alinea van het arrest:

“(…) Si (Release 5) constitue un upgrade de la version 4 et qu'elle permet d'offrir un service Internet à très haut débit (10 à 20 Mbps), il n'existe aucune raison pour priver les opérateurs alternatif d'avoir accès à ce DSLAM. »

(...)

Daarnaast wil het Instituut de aandacht vestigen op punt 20, 2e alinea van het arrest:

“Belgacom est en effet tenue à une obligation de non-discrimination et ne peut favoriser ses propres clients en leur offrant des services qu'elle refuse à ses concurrents. Le fait qu'elle ne les offrirait pas ou pas encore à ses propres clients est sans pertinence puisque rien n'interdit qu'elle puisse le faire à tout moment, instaurent ainsi une différence non justifiée entre ses propres clients et les clients des opérateurs alternatifs, ce qui est de nature de affecter la concurrence. »”

(...)

Het BIPT stelt vast dat door de afwezigheid van een samenwerkingsakkoord Belgacom de afgelopen jaren deze techniek heeft kunnen benutten zonder dat deze ter beschikking werd gesteld van de OLO's in het kader van een referentieaanbod. Deze situatie heeft Belgacom een concurrentieel voordeel opgeleverd en heeft geleid tot een scheeftrekking van de mededinging. Om hieraan een einde te stellen wordt Belgacom opgedragen om in BROBA 2008 in een volwaardig ADSL2+-aanbod te voorzien.

Specifiek omtrent de non-discriminatie tussen wholesale-bitstreamaanbiedingen en nieuwe retailaanbiedingen stelt het besluit van 10 januari 2008:

De dag waarop een retailaanbod voor breedband op de markt wordt gebracht, moet Belgacom zijn aanbod voor toegang tot binair debiet zodanig aanpassen dat zijn concurrenten het nieuwe retailaanbod van Belgacom (ADSL2, ADSL2+, SDSL, VDSL, VDSL2) kunnen dupliceren. Die verplichting geldt ook voor de huidige aanbiedingen waarvoor er op dit moment geen gelijkwaardige wholesale-aanbiedingen bestaan (zoals de VDSL-diensten voor breedbandinternettoegang).

RELEASE 5 VERSUS RELEASE 4BIS

RELEASE 5

Belgacom wil BROBA ADSL2+ aanbieden via release 5 DSLAM's. Het aanbieden van BROBA ADSL2+ via release 5 kan afgeleid worden uit het arrest van het hof van beroep van 11 mei 2007 m.b.t. BROBA 2005 waarin gesteld wordt dat er omwille van non-discriminatie geen enkele reden is waarom de alternatieve operatoren geen toegang zouden krijgen tot DSLAM release 5 ook indien Belgacom deze DSLAM's enkel voor omroepdoeleinden gebruikt:

“(…) Si (Release 5) constitue un upgrade de la version 4 et qu'elle permet d'offrir un service Internet à très haut débit (10 à 20 Mbps), il n'existe aucune raison pour priver les opérateurs alternatif d'avoir accès à ce DSLAM. »

Dit arrest sluit echter niet uit dat ook andere releases gebruikt kunnen worden voor het aanbieden van ADSL2+.

Belgacom stelt dat het de release 5 tot nog toe enkel voor omroepdoeleinden gebruikt heeft. Aangezien Belgacom in deze DSLAM's ook omroepapparatuur geïnstalleerd heeft zijn de posities – gezien het gebruik van bijkomende netwerkelementen - op deze DSLAM duurder dan bij DSLAM's die enkel voor internet- en datatoepassingen gebruikt worden. Hierbij rijst de vraag of een efficiënte operator “duurdere” posities voor digitale televisie zou laten inpalmen voor puur internetverkeer.

Een gebruik van deze release 5 voor BROBA ADSL2+ lijkt een logische keuze voor Belgacom. Enerzijds is de kans reëel dat Belgacom na de lancering van VDSL2 de release 5 niet langer zal gebruiken om digitale tv-klienten aan te sluiten daar waar VDSL2 aanwezig is. Zonder bijkomende investering kan dan ADSL2+ aangeboden worden via de vrijgekomen kaarten op deze DSLAM's en de levensduur van de reeds aanwezige apparatuur wordt hierdoor verlengd. De omroepapparatuur kan dan als sunk costs beschouwd worden.

Anderzijds stelt zich de vraag of Belgacom met haar digitale tv klienten alleen haar release 5 DSLAMs kan opvullen². Indien dit niet het geval is, dan is het aanbieden van ADSL2+ op release 5 een logische keuze voor Belgacom omdat ze dan een dure investering in release 5 DSLAM's deels kunnen terugverdienen via het aanbieden van andere diensten. Er moet dan in bijkomende racks, subracks en multi-DSL kaarten geïnvesteerd worden om de vrije ruimte in de DSLAMs verder op te vullen. Deze investeringen zijn van dezelfde grootteorde als nieuwe klienten toevoegen op een release 4bis.

Artikel 59 § 2 van de wet betreffende de elektronische communicatie voorziet dat een operator enkel moet betalen voor de faciliteiten die nodig zijn waardoor de alternatieve operatoren niet kunnen opdraaien voor de kosten van de omroepapparatuur.

Ondanks de naamswijziging van de DSLAM's, gaat het bij de release 5 over een evolutie van de bestaande DSLAM's; naast de software-upgrade moet de NT-kaart door een nieuwe kaart met ATM-knooppunt worden vervangen en moet het volgende bedrijfsklaar worden gemaakt: de tweede 155 Mbps-bus van elk rack, de capaciteitsverhoging intershelf-bus tot 2,5 Gbps (waardoor de chaining kan worden uitgebreid) en de bus voor Video Broadcasting.

De ATM-matrix maakt het ook mogelijk om de VP's op de DSLAM te laten termineren en niet langer op de interface van het ATM-aansluitingsknooppunt. Die mogelijkheid zorgt voor een beter beheer van het verkeer van elke operator door die onafhankelijk te maken op de verbinding tussen de DSLAM en het ATM-knooppunt, wat niet mogelijk is met de hardware van de vorige release.

---

² [Confidentieel]

RELEASE 4.6 EN 4.7

Release 4bis kan ook gebruikt worden voor het aanbieden van ADSL2+. Een software-upgrade naar een versie later dan release 4.6 zou het mogelijk moeten maken om ADSL2+ aan te bieden via multi-DSL-ondersteuning van de bestaande DSLAM's zonder zware kosten te maken (bijv. het aankopen van nieuwe DSLAM's).. Deze DSLAM-aanpassingen aan release 4bis waren reeds noodzakelijk voor het aanbieden van Reach Extended ADSL2 en zijn dus reeds gebeurd.

De alternatieve operatoren merken op dat Belgacom discrimineert tussen ReADSL en ADSL2+ aangezien de geografische dekking en de kosten hoger zijn voor ADSL2+ dan voor ReADSL terwijl het implementatieproces heel veel gelijkenissen vertoont, want ADSL2+ kan op dezelfde DSLAM's als ReADSL aangeboden worden. Dit is volgens hen anticompetitief gedrag.

Indien de vraag naar ADSL2+ van dergelijke grootteorde is dat een aanzienlijk deel van de release 4bis zou komen leeg te staan en er fors moet geïnvesteerd worden in nieuwe release 5 DSLAM's zou het rendabeler voor Belgacom zijn om multi-DSL-kaarten in release 4bis te installeren dan nieuwe release 5 DSLAM's aan te schaffen. Een dergelijke upgrade kan het BROBA-aanbod aantrekkelijker maken, waardoor de bezetting van de DSLAM's verhoogt en deze trend een compensatie betekent voor de migraties naar Belgacom TV of het BRUO. Een dergelijke verlenging van de levensduur van de 4bis DSLAM's lijkt dan ook efficiënt om voldoende inkomsten te hebben zodat de afschrijvingskosten gedekt worden.

Er moeten ook vragen gesteld worden over de afwezigheid van multi-DSL-kaarten in de DSLAM's release 4. Multi-DSL-kaarten zijn immers beschikbaar sinds 2004 en worden ondersteund door DSLAM's release 4. Een efficiënte vooruitziende operator zou vanaf 2004 multi-DSL-kaarten aanschaffen aangezien die voor een iets duurdere prijs beschikbaar zijn. Deze multi-DSL-kaarten bieden de mogelijkheid om verschillende DSL-smaken te ondersteunen door slechts 1 parameter te wijzigen. Op dergelijke manier zou een ADSL klant op een release 4bis gemakkelijk en zonder extra kosten kunnen switchen naar ADSL2+ en zouden er voor het aanbieden van ADSL2+ geen bijkomende hardware-investeringen in racks, subracks en kaarten meer nodig zijn.

Belgacom kan bezwaarlijk aanvoeren dat het van de bestaande evoluties niet op de hoogte was, temeer daar het Instituut in de Mededeling van de Raad van het BIPT van 28 oktober 2004 met betrekking tot implementatie door Belgacom van VDSL-technologie in het koperen aansluitnetwerk stelde:

18. Wel dient Belgacom als een goede huisvader te anticiperen op wat in de toekomst redelijk gezien mogelijk zal zijn. Concreet zal Belgacom rekening moeten houden met de mogelijke ontwikkeling en commercialisering van de technologieën ADSL2+ en Enhanced SDSL.

Derhalve, indien Belgacom hiermee geen rekening heeft gehouden, handelde het uit eigen beweging en met kennis van zaken minder efficiënt en vooruitziend dan verwacht kon worden. De daaruit voortvloeiende meerkosten dienen dan ook door Belgacom gedragen te worden: inzake kostenoriëntering worden immers enkel die kosten in aanmerking genomen die beschouwd kunnen worden als de kosten gemaakt door een efficiënte operator.

Het Instituut kan Belgacom niet verplichten om ook een release 4bis te gebruiken voor ADSL2+ maar dat kan vanuit het gedrag van een efficiënte operator wel verwacht worden. Het Instituut zal echter bij de prijszetting ermee rekening houden dat de alternatieve operatoren niet moeten betalen voor een minder efficiënte oplossing.

REACTIES NATIONALE CONSULTATIE

Volgens Belgacom verwittigt de communicatie van 28 oktober 2004 Belgacom enkel voor een mogelijke implementatie van ADSL2+ in BRUO en heeft de huidige foute interpretatie van het BIPT enkel tot doel een maximum aan kosten af te wentelen op Belgacom.

Het BIPT wil hierbij opmerken dat Belgacom door de communicatie duidelijk verwittigd wordt over de komst van ADSL2+. Als gevolg van haar non-discriminatieverplichting wist Belgacom

dat ADSL2+ ook in wholesale zou moeten aangeboden worden indien Belgacom zelf de technologie zou lanceren. Hierbij kan de vraag gesteld worden of het verkiezen van mono-DSL-kaarten boven multi-DSL-kaarten niet gezien kan worden als een marktbelemmerende keuze die de mogelijkheden voor toekomstige implementaties en technologische evoluties beperkt.

Het vermoeden van marktbelemmering wordt vergroot door het feit dat Belgacom wel Reach Extended ADSL heeft geïmplementeerd zonder een implementatie van ADSL2+ te voorzien, terwijl de verplichting voor het aanbieden van ADSL2+ in wholesale toen reeds van kracht was.

Belgacom merkt op dat het BIPT tot zeer recent nog aandrong op het gebruik van release 5. In het BROBA2006-besluit van november 2005 wordt gesteld dat er "een zeer nauwe relatie tussen Release 5 en ADSL2+" bestaat.

Belgacom heeft pas in de loop van 2007 een aantal gegevens bezorgd aan het Instituut over hoe Belgacom TV is geïmplementeerd op de release 5, waardoor de visie van het Instituut is verijnd. In het verleden weigerde Belgacom dit steeds omdat het volgens hen confidentiële informatie was en het Instituut volgens hen daar geen recht op had omdat het voor omroepactiviteiten gebruikt werd.

Belgacom merkt ook op dat ADSL2+ (door het wegvallen van de VDSL1-ondersteuning) enkel een overgangstechnologie was om omroepdiensten aan te bieden en nooit voor breedbandinternetdiensten gepland was.

Belgacom heeft een non-discriminatieverplichting waaruit volgt dat technologie die ze voor eigen doeleinden gebruikt ook aan alternatieve operatoren aangeboden moet worden. Belgacom kon dan ook vanaf de planningsfase van Belgacom TV via ADSL2+ in 2004/2005 voorzien dat ze ADSL2+ aan de alternatieve operatoren zouden moeten aanbieden.

Het BIPT heeft er Belgacom niet op gewezen dat de invoering van Multi-DSL-kaarten op de release 4bis een daad van efficiënt en redelijk beheer was.

Het Instituut moet er niet enkel over waken dat de SMP operator voldoende wordt vergoed voor de door hem gedane investeringen, maar ook dat de gemaakte kosten inderdaad representatief zijn voor de handelswijze van een efficiënte operator. Indien dit laatste niet het geval is, dan is het de plicht van het Instituut om via de tarieven enkel een vergoeding te geven aan de SMP voor de kosten die gepaard gaan met een efficiënte beleidsvoering.

Dit betekent echter niet dat er aan de SMP operator wordt opgelegd om bepaalde technologische of operationele keuzes te wijzigen. De SMP operator blijft de eigen keuzevrijheid behouden. Indien hij dus van mening is dat een alternatieve keuze hem een functioneel, competitief, operationeel of kwalitatief voordeel biedt in vergelijking met de "efficiënte *best practice*", dan kan de SMP operator vrijelijk voor deze keuze opteren. Hij moet er zich echter van bewust zijn dat in dergelijke situatie hijzelf de financiële kost voor deze bijkomende waarde dient te dragen en dat deze niet kan opgelegd of overgedragen worden aan de OLO's.

Belgacom is van mening dat haar investeringspolitiek en technologische keuzes de voorbije jaren volledig beantwoorden aan de vereisten van economische efficiëntie en vooruitziendheid en dit rekening houdende met de externe elementen die op elk ogenblik voor handen waren. Volgens Belgacom zal een efficiënte en vooruitziende operator eind 2004 geen dure upgrade doen teneinde duurdere kaarten te installeren aangezien Multi-kaarten nog in zijn kinderschoenen zaten en er geen inentie was om andere technologieën dan ADSL te gebruiken, want Belgacom koos voor VDSL1. Het is economisch veel efficiënter OPEX en CAPEX te kunnen uitstellen, en tegelijkertijd kaarten met een belangrijke korting te kunnen betrekken omdat Belgacom geen intentie had om op zijn releases 3, 4 en 4 bis andere technologieën dan ADSL te gebruiken voor Fast Internet. Pas wanneer de prijs voor multikaarten goedkoper is dan monokaarten (eerste helft 2007) is het volgens Belgacom het optimale ogenblik om de switch te maken.

De Platform bevestigt dat de BRUO-operatoren (net zoals alle efficiënte operatoren zouden doen) sinds eind 2004 multi-DSL-kaarten gebruiken. Het Instituut stelt zich hierbij dan ook de vraag waarom de alternatieve operatoren wel in multiDSL kaarten investeren terwijl Belgacom dit niet doet. Een vooruitziende en efficiënte operator had dit kunnen voorzien.

De forecast waarvan Belgacom officieel op de hoogte werd gebracht is niet van die aard om het rendabeler karakter van het gebruik van release 4bis te staven. Een vermoede behoefte in BROBA ADSL2+ is geen element waarop economisch efficiënte en verantwoorde beslissingen kunnen genomen worden.

Het Instituut beschikt over andere cijfers die de noodzaak van release 4bis doen vermoeden. Het BIPT gaat akkoord met Belgacom over feit dat gebruik van release 4bis sterk afhangt van de ADSL2+ volumes. Indien slechts een beperkt aantal klanten ADSL2+ nemen zal release 5 volstaan. Indien ADSL2+ de nieuwe standaardaanbieding wordt, zou het vanuit kostenefficiënt perspectief logisch zijn om multi-DSL-kaarten in de release 4bis te installeren zodat die DSLAMs niet leeg komen te staan en er nieuwe release 5 DSLAMs moeten aangekocht worden. Het Instituut zal de alternatieve operatoren aanzetten om zo snel mogelijk een bindende forecast aan Belgacom over te maken.

Het ontwerpbesluit houdt volgens Belgacom geen rekening met de operationele omgeving, want een upgrade van de DSLAM software vraagt een zware inspanning op technisch en op logistiek vlak. Een dergelijk project neemt meer dan een jaar in beslag.

Het Instituut kan hierbij enkel vaststellen dat Belgacom zelf geen vooruitziende operator is en dat er ten tijde van de implementatie van ADSL2+ op release 5 of Reach Extended ADSL op release 4bis al met de implementatie van ADSL2+ op releases 4bis had kunnen rekening gehouden worden wat niet alleen tijd maar ook kostenbesparend geweest was. Belgacom wist dat haar non-discriminatieverplichting aanleiding zou geven tot een BROBA ADSL2+ wholesaleaanbod.

Het Instituut heeft BROBA ADSL2+ verplicht op basis van non-discriminatie en het voorstel van Belgacom voldoet daaraan maar een opening op release 4bis niet, want ADSL2+ wordt door Belgacom enkel via release 5 aangeboden aan haar eigen klanten. Het BIPT moet de werkelijke kosten in rekening brengen voor de uitvoering van haar eigenlijke verplichting.

Doel van de niet-discriminatieverplichting is het mogelijk maken van een daadwerkelijke concurrentie. De verplichting om niet discriminerend te handelen slaat daarom, tenzij expliciet anders bepaald, op ieder onderdeel. Wanneer Belgacom zou mogen discrimineren op het vlak van technologie of platform, zou dit immers voor de OLO's bijzonder nadelig kunnen zijn en de niet-discriminatieverplichting die geldt t.a.v. platform of technologie voor een stuk uithollen.

De alternatieve operatoren beklemtonen dat ADSL2+ het best geïmplementeerd wordt op release 4bis DSLAM's aangezien de OLO's niet verplicht kunnen worden om te betalen voor Belgacom investeringen die ze niet gebruiken. Het Platform beklemtoont dat Belgacom niet mag proberen de release 5 door de OLO's te laten afschrijven, want release 4bis DSLAMs zijn voldoende om ADSL2+ aan te bieden en dat kan zonder bijkomende kosten gebeuren.

ONE-TIME-FEES

Het BIPT gaat akkoord met de redenering van Belgacom dat de prijzen voor de one-time-fees voor ADSL2+ gelijk dienen te zijn aan die voor ADSL, met uitzondering van de migratietarieven.

Wat de tarieven betreft voor fysieke migraties naar ADSL ("Change owner/convert to BROBA II ADSL or ADSL2 Reach Extended" with voice en without voice), is het zo dat deze in de praktijk een gewogen gemiddelde zijn van virtuele en fysieke migraties. Immers, voor de OLO's is het in de praktijk onmogelijk om te weten of er al dan niet een virtuele migratie kan plaatsvinden, en door een gewogen uniform tarief wordt dit probleem vermeden. Voor migraties naar ADSL2+ (i.e. "Change owner/convert to BROBA II ADSL2+ with voice" en "Change owner/convert to BROBA II ADSL2+ without voice") zal

de verhouding aan fysieke versus virtuele migraties hoogstwaarschijnlijk anders liggen. Dit resulteert in een andere wegingsfactor voor beide types en dus een ander finaal tarief.

Het Platform is van mening dat de one time fees dezelfde moeten zijn voor ADSL en ADSL2+. Ze gaan er echter niet mee akkoord dat 100% van de migraties fysiek zijn want sinds 2004 zou Belgacom net zoals de OLO's Multi-DSL kaarten moeten geïnstalleerd hebben als efficiënte operator. De migratietarieven voor ADSL2+ zouden niet mogen verschillen ten opzichte van ADSL.

In het voorstel van Belgacom zou 100% van de migraties fysiek zijn, maar deze redenering volgt uit het feit dat Belgacom ervan uitgaat dat alle ADSL2+-migraties een migratie inhouden van een release 3 of 4 naar een release 5. Dit is sowieso niet correct aangezien er in zijn scenario ook change owners kunnen plaatsvinden binnen release 5, maar daarenboven wil het Instituut ook rekening houden met efficiënties van Belgacom.

Un opérateur efficace aurait acquis les cartes multi-DSL peu après leur lancement (pas immédiatement pour utiliser d'abord le stock de cartes en réserve): la compétition sur le marché de détail du haut débit s'est faite non pas sur les prix mais sur les débits offerts; il est donc logique à cette époque d'estimer que cette compétition allait se poursuivre et donc devoir nécessiter d'augmenter les débits au-delà de la capacité de la technologie ADSL; l'utilisation de la seule technologie VDSL dans cet objectif - étranger à tout projet de télévision par DSL - eu été non efficace car trop coûteuse pour une généralisation à tous les clients; afin de préparer l'avenir - éviter de devoir remplacer du matériel acquis récemment et de procéder à des migrations physiques de clients - l'acquisition des cartes multi-ADSL était la décision adéquate à prendre; le fait que Belgacom n'ait pas fait la continuation de la concurrence de cette manière n'invalide pas le raisonnement car il peut être estimé que c'est le fait de ne pas avoir pris cette décision qui l'a empêché de procéder de la sorte

Het BIPT zal in de bepaling van de migratietarieven dus uitgaan van een situatie waarbij de huidige ADSL-klienten via multi-DSL-lijnkaarten op de release 4bis DSLAM's zijn geconnecteerd. Dit betekent dat de bepaling van de verhouding tussen fysieke en virtuele migraties rekening zal houden met dit feit, en er dus ceteris paribus meer virtuele migraties kunnen plaatsvinden dan in de realiteit, waarbij een migratie van ADSL naar ADSL2+ sowieso fysiek zou zijn gezien het gebruik van een andere lijnkaart. Sinds januari 2005 zijn er [Confidentieel] klienten geconnecteerd op een release 4bis, dit geeft aanleiding tot [Confidentieel] van het totale park.

Belgacom merkt op dat het minstens 2 jaar duurt om het gebruik van multikaarten te implementeren dus ten vroegste vanaf december 2006 zouden multikaarten in rekening mogen gebracht worden, wat overeenkomt met [Confidentieel] van het park. Het Platform heeft tijdens de consultatie bevestigd dat de BRUO-operatoren (net zoals alle efficiënte operatoren zouden doen) sinds eind 2004 multi-DSL-kaarten gebruiken. Het Instituut stelt zich hierbij dan ook de vraag waarom de alternatieve operatoren wel in multiDSL kaarten investeren terwijl Belgacom dit niet doet. Een vooruitziende en efficiënte operator had dit kunnen voorzien. Het Instituut blijft dan ook bij haar voorstel om vanaf eind 2004 multi-DSL kaarten in rekening te nemen voor het bepalen van het aantal virtuele migraties.

Volgens Belgacom zullen migraties intra-platform R5 zeker in het eerste jaar verwaarloosbaar zijn, daar de klienten die zich op een R5 bevinden gekozen hebben voor een TV product. Het is weinig waarschijnlijk dat een klient zijn TV product inruilt voor een speed product.

Gebruik makend van een percentage van [Confidentieel] aan virtuele migraties worden de volgende migratietarieven bekomen:

	2008	2007	2008 ³
	ADSL2+	ADSL	ADSL
Change owner BROBA wv	36,30 €	35,74 €	21,78 €
Change owner BROBA wov	38,30 €	37,74 €	24,11 €

³ Tarieven voorgesteld in het ontwerpbesluit van 7 mei 2008 met betrekking tot de Full VP tarieven en onder voorbehoud van wijzigingen als gevolg van de nationale consultatie en de procedure van het samenwerkingsakkoord.

TOEPASSING VAN HET BESLUIT

Het bovenstaande besluit reikt elementen aan die gevolgd moeten worden om het referentieaanbod in overeenstemming te brengen met de reglementaire verplichtingen die Belgacom dient na te leven.

Dit besluit is, overeenkomstig de toepasselijke wettelijke bepalingen, bindend voor Belgacom. Het referentieaanbod BROBA, op grond waarvan dit besluit werd opgesteld, moet integraal worden aangepast aan de tarieven in dit besluit:

	2008 ADSL2+
Change owner BROBA wv	36,30 €
Change owner BROBA wov	38,30 €

Deze tarieven worden van toepassing vanaf 1 juli 2008.

De door Belgacom gepubliceerde BROBA-tekst vermeldt duidelijk dat deze is aangepast aan het besluit en door het BIPT werd goedgekeurd of, in voorkomend geval, dat deze goedkeuring niet werd gegeven.

BEROEPSMOGELIJKHEDEN

Overeenkomstig de wet van 17 januari 2003 met betrekking tot het statuut van de regulator van de Belgische post- en telecommunicatiesector kan tegen dit besluit een beroep aangetekend worden bij het hof van beroep te Brussel, Poelaertplein 1, B-1000 Brussel binnen zestig dagen na de kennisgeving ervan. Het hoger beroep wordt ingesteld, 1° bij akte van een gerechtsdeurwaarder die aan de tegenpartij wordt betekend; 2° bij een verzoekschrift dat, in zoveel exemplaren als er betrokken partijen zijn, ingediend wordt op de griffie van het gerecht in hoger beroep; 3° bij ter post aangetekende brief die aan de griffie wordt gezonden; 4° bij conclusie, ten aanzien van iedere partij die bij het geding aanwezig of vertegenwoordigd is. Met uitzondering van het geval waarin het hoger beroep bij conclusie wordt ingesteld, vermeldt de akte van hoger beroep, op straffe van nietigheid de vermeldingen van artikel 1057 van het gerechtelijk wetboek.

M. VAN BELLINGHEN
Lid van de Raad

G. DENEFF
Lid van de Raad

C. RUTTEN
Lid van de Raad

E. VAN HEESVELDE
Voorzitter van de Raad